

J143/2025

Nr. 6/59 / 1. P
DATA 30.06.2025**AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ**

13219 27.06.2025

Către: **Secretariatul General al Guvernului**
Departamentul pentru Relația cu Parlamentul
drparlament@gov.ro

Domnului Nini Săpunaru, secretar de stat

Referitor **Adresa Departamentului pentru Relația cu Parlamentul**
la: **nr. 4518/2025 din 16.06.2025**

Stimate domnule secretar de stat,

Ca urmare a solicitării formulate în cadrul adresei dumneavoastră nr. 4518/2025 din 16.06.2025, înregistrată la Autoritatea Electorală Permanentă cu nr. 13219 din 17.06.2025, având ca obiect *Propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, în sensul condiționării candidaturii de locul nașterii și/sau deținerea unei proprietăți -- Bp. 207/2025*, vă comunicăm următoarele:

Potrivit expunerii de motive, inițiatorii propunerii legislative vizează stabilirea „unui criteriu obiectiv și verificabil: condiționarea candidaturii la alegerile parlamentare de județul în care candidatul s-a născut”, avându-se în vedere „recredibilizarea instituției parlamentare și refacerea legăturii dintre cetățean și reprezentantul său”. În acest sens se propune introducerea unui nou articol în Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare, respectiv articolul 52¹.

Constituția României prevede, la art. 37, condițiile în care poate fi exercitat dreptul de a fi ales. Din analiza dispozițiilor constituționale rezultă că o persoană poate fi aleasă dacă are drept de vot și dacă întrunește condițiile prevăzute la art. 16 alin. (3) și art. 40 alin. (3) din Constituție privitoare la ocuparea funcțiilor și demnităților publice și la asocierea în partide politice. Astfel, sub aspectul de interes în cauză, se stabilește că „Funcțiile și

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

demnitățile publice, civile sau militare, pot fi ocupate, în condițiile legii, de persoanele care au cetățenia română și **domiciliul în țară.**"

Pe fond, în ceea ce privește restrângerea dreptului de a fi ales, ne aflăm sub incidența art. 53 din Constituția României, republicată, potrivit căruia „Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; (...). Restrângerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică. Măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății.”

Raportat la intenția inițiatorului de a introduce o nouă condiționare/limitare a exercitării dreptului de a fi ales, facem trimitere la jurisprudența Curții Constituționale care s-a pronunțat, în repetate rânduri, în sensul că drepturile electorale pot fi supuse unor condiționări și limitări numai dacă acestea sunt rezonabile. Astfel, drepturile electorale trebuie exercitate în conformitate cu art. 29 pct. 2 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, care proclamă că „fiecare persoană este supusă numai îngrădirilor stabilite de lege în scopul exclusiv al asigurării recunoașterii și respectului drepturilor și libertăților celorlalți și în vederea satisfacerii cerințelor juste ale moralei, ordinii publice și bunăstării generale într-o societate democratică”. Totodată, referindu-se la prevederile art. 25 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, Curtea a reținut¹ că dreptul de a fi ales trebuie exercitat fără restricții nerezonabile, ceea ce implică posibilitatea existenței unor condiționări în exercițiul acestor drepturi.

De asemenea, jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului subliniază faptul că drepturile electorale nu sunt absolute, dispozițiile art. 3 din *Protocolul 1 la Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale* recunoscând implicit posibilitatea unor limitări sau restricții. Aceste condiții sau restricții nu pot priva de efectivitate drepturile electorale, trebuie să urmărească un scop legitim și să nu fie **disproporționate în raport de scopul urmărit.**

¹ A se vedea **Decizia nr. 305/2008** referitoare la sesizarea de neconstituționalitate a unor prevederi din Legea pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, precum și asupra neconstituționalității legii, în integralitatea sa, **Decizia nr. 954/2012** referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 29 alin. (5) din Legea nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali etc.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

Prin urmare, prezenta propunere legislativă trebuie analizată din perspectiva relației de proporționalitate între limitarea impusă prin normă și scopul urmărit de către inițiator.

Opinăm că, din perspectiva atingerii obiectivelor enunțate de inițiatori, este discutabilă și greu cuantificabilă „legătura” dobândită de candidat prin nașterea în unitatea administrativ-teritorială unde candidează. acest moment inițial nefiind, în sine, garanția conexiunii ulterioare.

În ceea ce privește ipoteza alternativă propusă de către inițiatori, și anume posibilitatea candidatului de a „face dovada deținerii unei proprietăți cu minim 5 ani înainte de data alegerilor” în unitatea administrativ-teritorială unde intenționează să candideze, apreciem propunerea ca fiind excesivă și aleasă aleatoriu, condiționând în mod nejustificat exercitarea unui drept politic de situația patrimonială a persoanei.

Față de aspectele mai sus menționate, Autoritatea Electorală Permanentă nu susține adoptarea Propunerii legislative pentru modificarea Legii nr.208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, în sensul condiționării candidaturii de locul nașterii și/sau deținerii unei proprietăți – Bp.207/2025.

Cu considerație,

p. Președinte. /
Zsombor VAJDA

Exemplar 2/2